

Čís. 12348.

Pouhá, třebaže zřejmá možnost jsoucnosti nějaké služebnosti nemusí po případě u nabyvatele nemovitosti (§ 1500 obč. zák.) budití podezření o jsoucnosti služebnosti. Nabyvatel nemovitosti jest povinen k informaci, zda nemovitost jest stížena služebností, jen, když okolnosti svědčí skutečnému výkonu služebnosti.

Bezelstným nabytím služebné nemovitosti bylo přerušeno vydržení služebnosti.

(Rozh. ze dne 10. února 1933, Rv I 1977/31.)

Žalobci byli majiteli dvoru čís. 1, k němuž náležel i rybník č. parc. 155. Žalovaná Anna J-ová byla majitelkou usedlosti čís. 9. Proti žalobě, jíž se domáhali žalobci na manželích Pavlu a Anně J-ových, by bylo zjištěno, že žalovaným nepřísluší právo honiti dobytek přes čís. parc. 155 k tam se nacházejícímu rybníku, napájeti dobytek z tohoto rybníka a čerpati vodu z něho, a by žalovaní byli uznáni povinnými zdržeti se jakéhokoliv honění dobytka přes pozemek čís. parc. 155, napájení dobytka z tohoto rybníka a čerpání vody z něho, — namítli žalovaní, že vydrželi právo služebnosti honiti dobytek k rybníku, napájeti dobytek a čerpati vodu. Ve sporu šlo o to, zda žalobci, nabývající dvoru čís. 1, věděli o tom, že žalovaní vykonávají shora uvedenou služebnost. Pr o c e s n í s o u d p r v é s t o l i c e žalobu zamítl. O d v o l a c í s o u d napadený rozsudek potvrdil.

N e j v y š š í s o u d vyhověl částečně dovolání žalobců a změnil napadený rozsudek ve výroku proti žalované Anně J-ové v ten rozum, že zjistil, že této žalované nepřísluší právo honiti dobytek přes pozemek čís. parc. 155, v tam nacházejícím se rybníku napájet dobytek a čerpati vodu z tohoto rybníka, že žalovaná je povinna zdržeti se honění dobytka přes onen pozemek, napájení dobytka z rybníka a čerpání vody z něho; ve výroku proti žalovanému Pavlu J-ovi dovolání nevyhověl.

D ů v o d y:

Odvolací soud zamítl žalobu proto, že žalobci musili věděti o služebnosti namítané žalovanými a že jejich neznalost nebyla nezaviněná, protože poloha rybníka a usedlosti žalované Anny J-ové, způsob užívání žalovanou, prospěšnost užívání vody v rybníku pro užívání usedlosti a zřejmá možnost užívání rybníka pro usedlost žalované musila býti žalobcům podnětem k dotazu u obecního úřadu a u sousedů o tvrzené služebnosti, ježto nebylo toto dotazování ani nákladné ani obtížné. Z toho důvodu nepřipustil také odvolací soud důkaz výsledkem stran o tom, že se žalobci informovali o užívání rybníka u svého předchůdce a o daných informacích. Dovolatelé právem vytýkají, že je mylný názor odvolacího soudu, že se žalobci měli informovati u sousedů a u obecního úřadu. Pouhá, třebaže zřejmá možnost existence služebnosti,

ve sporném případě možnost užívání rybníka majitelkou blízké usedlosti 100 m od rybníka vzdálené, prospěšnost toho pro usedlost a blízkost (poloha) nemusela u žalobců buditi podezření o existenci služebnosti, když samo užívání rybníka žalovanou nebylo zjevné a nezanechalo stop, zejména když předchůdce žalobců jim zaručil odevzdání bez břemen. Kdyby již možnost služebnosti měla vylučovat bezelstnost nabytí, tam, kde výkonu nenasvědčují stopy v přírodě, pak by se nabyvateli ukládala povinnost informací často nespolehlivých a pozornost takového stupně, které za obvyčejných okolností ani třeba není. Vždyť při sousedství nebo blízkosti realit je tu vždy abstraktní možnost nějaké služebnosti výhodné pro cizí pozemek. Ale nabyvateli nelze ukládati, by u každého pozemku vyšetřoval, zda není obtížen služebností, když ho k tomu nenutí stopy zřejmé při obvyklé prohlídce. Povinnost k takové informaci může být uložena nabyvateli jen, když okolnosti svědčí skutečnému výkonu, tedy když takový výkon zanechává nějaké stopy a služebnost je následkem jeho zjevná. Že by však užívání žalované k rybníku a k pozemku, na němž rybník se nachází, bylo takto zjevným nebo pravděpodobným, tomu nesvědčí ani sama poloha usedlosti k rybníku, totiž vzdálenost od něho asi 100 m, ani pouhý fakt, že takové užívání by bylo pro onu usedlost výhodné. Tím méně lze vytýkati žalobcům, že se nepřesvědčovali a nevyšetřovali u obecního úřadu a u sousedů existenci nezjevných služebností, když jim jejich předchůdce zaručil odevzdání bez břemen. Není proto prokázána nepoctivost nabytí žalobců a ježto je tedy lze pokládati za nabyvatele poctivé, nemůže jim žalovaná namítati dokonání vydržení služebnosti, která z pozemkové knihy nebyla patrna podle § 1500 obč. zák. Žalovaná Anna J-ová si také nemůže započísti dobu držby před bezelstným nabytím žalobců, ježto bezelstným nabytím jejich bylo její vydržení přerušeno (srov. nál. čís. 4044, 7561, 14285 Gl. U. n. ř.). V trpění této držby po té nelze také spatřovati uznání vydrženého práva služebnosti. Vždyť se žalobci výkonu bránili. Z toho důvodu bylo vyhověti dovolání žalobců, pokud byla zamítnuta žaloba proti Anně J-ové. Ježto odvolací soud nevyhověl odvolání žalobců, pokud se týkalo zamítnutí žaloby proti Pavlu J-ovi ještě z dalšího důvodu, totiž pro nedostatek pasivní legitimace, a v tom směru nebyl odvolací rozsudek napraven dovoláním, nebylo lze dovolání vyhověti, pokud se týkalo výroku o zamítnutí žaloby proti Pavlu J-ovi.

Čís. 12349.

Jen v ě c n ě vadné žalobní podání, neplynoucí ze skutkového přednesu žaloby, jest důvodem k jejímu zamítnutí. Žádal-li žalobce, by bylo vysloveno, že žalovaný jest povinen uznati zažalovanou pohledávku, nepochybil věcně, je-li z jeho přednesu zřejmo, že žádá o výrok ve smyslu § 110 (1) konk. ř.

Šikánou podle § 1295, druhý odstavec, obč. zák. jest jednání, jež sice jednající předsebere v mezích svého práva, avšak sleduje zřejmý účel v rozporu s dobrými mravy poškoditi jiného. Takové jednání jest